

використовуються всіма економічними службами. Отже необхідність впровадження технічних засобів у практичну діяльність бухгалтерів та аудиторів сприяє процесу інтеграції обробки різних видів первинної економічної інформації, яка використовується окремими функціями управління. Це призводить до створення єдиної інформаційної бази (результат інтегрування), дані з якої потім можуть багаторазово використовуватися всіма службами та підрозділами підприємства, у тому числі аудиторами.

В умовах комп'ютерної інформаційної системи підприємства ручна обробка даних є одночасним і єдиним технологічним процесом, який приводить до скасування паралелізму і дублювання, до принципу однократної фіксації, а також єдності та уніфікації (форм документів, показників, класифікації інформації, системи кодування тощо). При цьому подвійний облік не зникає, а перетворюється лише в один з методів отримання зведеної інформації з єдиної бази первинних даних комп'ютерної інформаційної системи підприємства.

Зазначимо також, що принципового значення набуває програмне забезпечення, яке використовується у діяльності бухгалтерів та аудиторів. Порядок введення способів і послідовність обробки облікових даних комп'ютерами, формування зведених облікових показників повністю залежать від програми, що використовується.

Отже технологічний процес комп'ютеризованого обліку та аудиту визначається загальними принципами програмування, і в зв'язку з цим технологічні елементи обліку знаходять своє конкретне втілення в спеціалізованих комп'ютеризованих програмах та використанні певних технічних засобів.

УДК 657:336.221

Макарович В.К., ст. викладач (Закарпатський державний університет)

Безнадійна дебіторська заборгованість згідно податкового законодавства

В процесі підприємницької діяльності, учасники майнового обороту припускають, що в міру здійснення господарських операцій вони не тільки повернуть вкладені кошти, але й одержать відповідні доходи.

Однак у реальній практиці, нерідко виникають ситуації, коли залежно від тих чи інших причин підприємство не може стягнути борги з контрагентів. Ріст дебіторської заборгованості погіршує фінансовий стан підприємств, а іноді і призводить до банкрутства. Будучи частиною оборотних коштів, дебіторська заборгованість, особливо невиправдана, різко скорочує кругообіг оборотних коштів і тим самим зменшує дохід підприємства.

Цінність дослідження полягає в тому, щоб співставити механізми врегулювання безнадійної дебіторської заборгованості у платників податку на прибуток та суб'єктів підприємницької діяльності, що обрали спрощену систему оподаткування, обліку і звітності, вирішення яких повинно сприяти поліпшенню фінансового стану суб'єктів господарювання.

Багато елементів, пов'язаних із відображенням в обліку згідно податкового законодавства сумнівних та безнадійних боргів недостатньо законодавчо врегульовані, у зв'язку з чим виникає потреба в дослідженні даної ділянки облікового процесу.

Актуальність досліджуваної теми підтверджує великий перелік наукових робіт та статей відомих вчених економістів і практиків, серед яких С. Л. Береза, К. А.

Дубовенко, О. О. Василик, І. О. Власова, Б. Р. Ільєнко, С. А. Кузнецова, Г. Нашкерська, А. Солтан, К. С. Сурніна та ін.. У той же час більшість праць містять переважно особливості відображення сумнівної та безнадійної заборгованості в бухгалтерському обліку і недостатньо уваги приділяється врегулюванню даних об'єктів обліку згідно податкового законодавства.

Поняття безнадійної дебіторської заборгованості детально розкривається в Законі України „Про оподаткування прибутку підприємств”, який визначає порядок списання безнадійної заборгованості та обкладання податком на прибуток результатів від подібних операцій.

Важливим є визначення поняття „безнадійна дебіторська заборгованість”, тому що воно є основою при включенні визнаних безнадійних боргів до складу валових витрат, які беруть участь у формуванні прибутку до оподаткування підприємства.

Вважаємо, що при формуванні інформації про безнадійну дебіторську заборгованість у бухгалтерському обліку необхідно орієнтуватись на умови визнання заборгованості безнадійною, які регламентуються податковим законодавством.

В процесі визнання дебіторської заборгованості безнадійною необхідно чітко дотримуватись юридичної процедури отримання статусу „безнадійності” шляхом виконання судових та нотаріальних процедур.

У випадку визнання на підприємстві безнадійної дебіторської заборгованості продавець товарів (робіт, послуг) має право зменшити суму валового доходу звітного періоду на вартість відвантажених товарів (робіт, послуг) шляхом нарахування валових витрат.

Слід зауважити, використовуючи надані законом „Про оподаткування прибутку підприємств” можливості врегулювання безнадійної заборгованості, суб'єкти господарювання можуть зменшити поточні податкові зобов'язання по податку на прибуток шляхом включення визнаних згідно чинного законодавства безнадійних боргів до складу валових витрат.

Нажаль, суб'єкти малого підприємництва, що обрали спрощену систему оподаткування, обліку і звітності такої можливості не мають. Платники єдиного податку суму безнадійної дебіторської заборгованості не можуть виключити із бази оподаткування єдиним податком.

УДК 330.101.52

Малинич Г.М., викладач, здобувач (Тернопільський національний економічний університет)

Проблеми формування узагальнюючого статистичного показника фінансової надійності страхової компанії

Поняття „фінансова надійність” сьогодні не має однозначного тлумачення, причому закордонні та вітчизняні вчені для його визначення використовують систему понять: ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість. З одного боку акцентується увага на поняттях ліквідності і платоспроможності, які все ж не можуть охарактеризувати дійсний фінансовий стан страхової компанії. З другого боку фінансова надійність страховика визначається його виконанням зобов'язань за договорами страхування і перестрахування. Отже, відсутність однозначного змісту